

HÄMEEN SANOMAT.

Tilaukshinnat ovat:

	Zalamisp. kaupungissa	Postikont- tooreissa	Asiamiesten luona
Koko vuodelta	3: — p.	4: 29 p.	3: 90 p.
3/4 vuodelta	2: 50 p.	3: 52 p.	3: 17 p.
1/2 vuodelta	1: 75 p.	2: 48 p.	2: 20 p.
3/4 vuodelta	1: — p.	1: 43 p.	1: 20 p.

Yhtäytyksnumerot 10 penniä.

Hämeenlinnan kaupungista.

Toimittaja D. A. F. Lönnbohm.

Lehti ilmestyy:

joka Tiistai ja Perjantai aamupäivällä. Kuuluttaja ja ilmoitustila otetaan vastaan Hämeen Sanomien kirjapainossa ja kaup. Lampen'in puolessa. Hintaa 10 penniä pienestä rivistä talofikulla ja 15 p. etuisuilla. Ruotsalaiset suomennetaan ilman eri maksua. Suom. Kirjoitukset ja uutiset toimitukselle.

Ensi sunnuntaina saarnaa:
Suomalaisen puolipäiväsaarnan kello 1/2 10 Pastori Oller.
Suomalaisen ehtoosaarnan kello 5 j. p. p. Pastori Appelqvist.
Samana sunnuntaina suomalainen Herran Ehtoollinen.

Väimälästä.

Tänään Perjantaina.

Kello 10 e. pp. Huutokaupalla myhdään wilaan Tampereen jhwästöstä.

Suomena Lauvantaina.

Kello 11 e. p. p. Suomen työn suosijain kotois Puistorawintolasja.

Kello 8 j. pp. W. P. K. 1:n kompp. kokoukku kuluksajin.

Ylihuomena Sunnuntaina.

Kansanhuvit ehtoolla Kuulialan tilalla Pälkäneellä.

Ensi Maanantaina.

Kello 9 e. pp. Suwikalan talossa Wanajassa pakkohuutokaupalla myhdään kaitenlaista tawaraa.

Kello 5 j. p. p. Waimaisjohtokunnan kokouksessa tarjotaan vähimmän waativalle hoidettawaksi ajuri Hygwist- ja Schopta-wainajien pojat.

Kuollut.

Ilmoitetaan että Uudenmaan ja Hämeenläänin lagmannikunnan Lagmanni

Georg Adolf Wetterhoff

hiljaisesti kuoli Hämeenlinnan kaupungissa Kesäkuun 30 p. 1886 kello 3/4 1 aamulla, liki 84 vuoden vanhana, suruksi lapsille, lasten lapsille ja lastenlastenlapsille.

Häm. 1 k.

Ilmoituksia.

Kesän kuluessa olen Suomen kaupunkien irtaimen tawaran Palo-apu-Yhtiön sekä Kalewan astoissa kotonani tawattawissa Ainoastaan perjantaisin kello 11—1 ja 3—6.
D. A. Sahnsen.

Hämeen Sanomien

irttonaisia numeroita on saatavana Helsingin, Riihimäen, Toijalan ja Hämeenlinnan asemilla.

Piiat rahat pankkiin!

Jälkeen on kuolema temmannut yhden seutumme kunniaikimmista vanhuksesta, waikka ei juuri odottamatta, sillä laamanni Georg Adolf Wetterhoff'in terveys ja voimat oli jo viime aikoina ruvenneet nopeasti heikontumaan. Hän waipui kuoleman uneen keskiwiikkoamuna 84 vuoden iässä.

Hollolan pitäjässä (Nikkilässä?) syntyi wainaja 1802, wanhempansa olivat öwerstilutnantti Otto Fr. Wetterhoff ja Sofia Furuhjelm. Nautittuaan yhsityistä opetusta suoritti hän ylioppilastutkimuksen 1818 kewäällä ja tuli Turun yliopistoon sekä Hämeen osakuntaan jäseneksi sekä 3 vuoden perästä austulantiksi Turun hoviioikenteen. Siitä jatkui hänen pitkä wirtauransa wähitellen seinaatin ja profuraattorin wirtatoissa. W. 1837 sai hän jo laamannin arwonimen. Sittenmin palveli hän Tie- ja wesiyhdistyksessä, Yli-Sota-Dikeudessa y. m. kunnos 1854 nimitettiin Uudenmaan ja Hämeen laamanniksi. Hänen kuoltua ei ole enää ketään wariinaista laamannia Suomessa, hän oli viimeinen.

Laamannin wirat lakkautettiin Suomessa kuitenkin 1868, joten hänkin tuli eroamaan yhsityiselämän tyhneyteen.

Wainaja oli naimisissa Sofia Julia Carolina Stjernwall'in kanssa, (wuodesta 1829), joka kuitenkin jo aifaa sitten on kuollut.

Wirasta erottuaan asettui hra Wetterhoff perheensä kanssa Hattulaan, jossa 1854 osti Junkalan tilan, mutta möi sen ja muutti 1872 kaupunkiimme, jossa oli kuolemaansa asti.

Hattulan pitäjään liittyiwät hänen hellimmät muistot, sillä siellä oli hän asunut Wesunnan tilalla äitinsä luona nuorena, siellä wietännyt kesät wirtamielensä, siellä ajui hän tilanomistajana wanhjuuden päiwillä. Näin oli hän tullut seutumme tuntemaan ja perehtynyt kansaamme, jonka hän tunsi ja jota hän rakasti. Olihan hän nähnyt sen ponnistukset, ilot ja surut ja sikkäpuhuitkin hän aina kunnioitustella talonpojasta, wastoin suurta wirtamielensä. Missä hän woi koki hän walwoa rahwaan etuja ja etupäässä harrasti hän kansansivistystä, „waloa kansalle“. Eritäinkin edisti hän Hattulan kansakoulujen toimeen saamista.

Näistä pyrinöistä selwisi hänessä wähitellen myötätuntoisuus ja suosio suomalaisiunden pyrintöjä kohtaan. Niinpä kannatti ja edisti hän m. m. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran harrastuksia, johonka melkoinen warallisuuskin antoi tilaisuutta. Sama isänmaallinen mieli ja lämpö Suomen kansaa kohtaan kuulua myöskin hänen luvui-

sain lastensa kirjailutuotteissa ja muissa toimisissa.

Hattulan kirkkomaahan oli hän walmistanut leposijan waimolleen ja wanhimmalle tyttärelleen ja sinne heidän wiereen on hän toiwonut päästä itsekkin lepäämään ja niiden rakastettujen pitäjäläisten keskeen, joiden ei ole suotu elää niin korkeaan ikään.

Keweät mullat uuteraan wirtamielien ja isänmaatansa rakastaneen kunnon Suomalaisen haudalle!

Katsaus päivän tärkeimpiin uutisiin.

Lappio H. Dagbladin puolueessa.

Muutama kunkausi sitten läheteltiin sähtösanomia lainwalvoja R. Montgomerylle hänen wirtaeronsa wuoksi kun hän rohkesi eroomisellaan ikäänkuin panona yrkän wastalauseen sitä tapaa wastaan, jolla Ruotsinmielisten käsityksen mukaan kieliasia ratkaistiin. Sellainen ero on meillä tawatonta, se osoitti rohkeutta ja esimerkkiä muille, kuinka wakuutuksensa edestä tulee taistella. Sifime Suomenmielisetkin häntä kunnioittamme. Hyötyä ei meillä ollut mitään siitä.

Nyt on kuitenkin tuo Montgomeryn saawuttama kunnian loiste ikäänkuin pois puhallettu. Ruotsinmieliset lehdet, paitsi H. Dagblad owat siitä huolen pitäneet, arwostelemalla ankarasti sitä hänen käytöstänsä, että hän eron pyhdettyä kuitenkin rupeesi Waasan hoviioikuden esimieheksi. Eron hakemus lainwalwojan wirasta näet sikkäsen käsityksen, että hra M. ei woi tulla toimeen nyhijien hallitsijan aikana eikä woi hywäksyä heidän hallitussuuntaansa. Mutta nyt jäi hän vielä korkeaan wirkaan, waikka olot eiwät ole muuttuneet, sama on hallitsija, sama ministeri ja sama kenraalikuwernööri.

Sitä ankarammaksi woi arwostelutulla, kun ajattelee, että hra M. on warakas mies ja lapseton, ett'ei ole mitään huolia sieltä päin. Mutta ehkäpä hän on tullut huomaamaan olewansa wirtamies eikä waltiomies, ja että hän uudessa wirtaansa woi waukuttaa yhä puolueensa eduksi. Oli miten oli. Hänen kauttansa wallitsee yleinen nolosuus H. Dagbladin puolueessa.

Selkäsauna H. Dagbladin eräälle puolueen johtajalle.

Nya Pressenin toimituksessa sanotaan mietittävän kauan kirjoitusten päällekirjoituksia ja niinpä siitä jotakin syntyy. Wartin jukkela oli wasta päällekirjoitus „Fröjd i hjärtat och pokaler!“ (wapaasti suomennettuna: Hei pojat nyt sitä rhyppätään!).

Siinä wailtiin myrkyllisellä tawalla juhlimista waltion waroilla tähän hu-

noon aikaan ja kerrottiin koko juomin-gin meno. Popuksi tyshyttiin pilkalla, että se toisena päiwänä pidetty juominki Helsingin yhsityille naisille mahtoi kuitenkin tapahtua yhsityisillä waroilla. Samassa mainittiin koko laiman kalleutta, joka on 250,000 m. Wieraassa maassa se sitä paitsi teetettiin!

Nettelö Waasan pataljoonassa.

Riwenkomaan kuuluu joka päiwä upseerein seuroissa wäitettävän, että sotamiestä, asewelvollista on raa'asti kohdeltawa. Se on paras upseeri, jolla on laajin sanatirja haukkumasanvoja. Hywämuistisemmat sotamiehet kun pääsewät joskus latelemaan, miten kulin upseeri haukkuu, soimaa, kiroilee ja noituu, niin siitä tulee aika kotoelma. Oltipa todellakin sivistyshistorialle eduksi, jos asewelvolliset kotoisimat kirjaan kaikki eri pataljoonisja sähtetyt korusnat. Usein ei upseerin kieli käänny suomen kieleen, eikä suomalaisista puhetta hewillä alkuaan saa, mutta oupas mestari suomeksi haukkumaan.

Waasaassa wasta sattunut tapaus antoi tähän kirjoitukseen aiheita.

Kun asewelvollinen Aron Nizholm ei osannut ainoakaan 5:stä laukaudesta pilkkaan, pani kapt. Stenberg hänet kiwääri olkapäästä wasten seisomaan toisen käsi sinulla(!). Kun hän oli 2 tuntia ollut tässä asemassa, ilmoitti hän jotenkin raa'asti, että hänellä olisi luonnon tarwe. Kapteeni kielsi yhtä raa'asti, jonka jälkeen N. nosteli kättään wastoin kieltä. Tästä löi kapteeni häntä kaswoille(!), joita warjellakseen N. pani kiwääriin eteenä. Tämän wuoksi otti kapteeni kiwääriin ja löi sen perällä asewelvollista pari kertaa wasten kaswoja(!). Nyt yritti hän juoksemaan, mutta seisahdettiin käsittäessä. Siinä lausui Nizholm sen toiwonsa, „että se aika tulisi jolloin hän saisi muistaa kapteenia“ ja aikoi ilmaista yhsitykselle, kun tulee tarkastus. Mutta kapteeni arweli hänen ennen joutuwan Siperiaan tai tulewan ammutuksi. Nizholm wiettiin sen jälkeen arestiin ja tuomittiin 2 1/2 wuoden kurituswankeuteen.

Yleinen on hämmästyks koko maassa tästä asiasta. Meistä tuntuu siltä, että jos joku niin juuri kapteeni olisi ansainnut tuon 2 1/2 wuotta, sotamies, jonka hän arshytti ja jota hän jo lyhonneillänsä rantaisti — tuntuu jo karsineen kylästä, wartininkin kun tuli myöskin arestissa pidettyksi.

Ylisotaoikeus on jo ehättännyt alentamaan wankuusajan 9:ksi kunkaufeksi ja lainwalvoja on rhytynyt asiaan käsiksi, joka tosin rauhoittaa yleisöä. Mutta jos se niin päättyy ei hetikään tyydytä. Meidän mielestä tulee upseerilta waatia

paljoa enempi kuin asemellollisista ja totuttaa heitä siihen, että asemellolliset ovat kansalaisia ja elävät Suomen lakien turvassa.

Miesten käsitöistä.

Hämeen Sanomien 16 numerossa on kirjotus puhdetöistä. Siinä kirjoittaja herra A. pitää sopimattomana, kun olin kirjotuksessani Hämeen Sanomien 16 numerossa lusenut sentinkin puhdetöiden joukkoon. Seikka oli se, etten eroittanut tarkoin puhdetöitä käsitöistä yleensä, vaikka ne tarkoin punniten ovat kalliin ihan eri asiaa. Käsitöitä tekivät miehetkin, ei vaan puhteilla, vaan monasti päivälläkin. Kurjain ilmaan ja huonojen kielten aikoina tehdään mieluisammin käsitöitä, jos vaan miehet ovat niihin pyhetyitä. Senkin tekoon kannattaa uhrata päiviä yhtä hyvin kuin muuhunkin työhön, jos talossa sattuu olemaan mies, joka osaa sitä tehdä. Ehyt, miksi en jättänyt sentkiä mainitsematta, oli se, että sentki on yksi niistä tavineista, joiden ostoon maaseudulla käytetään paljo rahaa. Se ei ole tosiaankaan mitään helppotoinen, mutta moni mies sen sentään tykenee tekemään vaikka ei olekaan mitään varsinainen puuseppä.

J. V. S.

Suomen kansan mafaaminen.

Hullunkurijien päällekirjoituksen taikin tyhähäkseni saada, mutta suomalaisten mafaamisesta minun tosiaankin piti puhua. Herrasmiehet kuuluvat usein maittävään, että Suomen talonpojalla on verraton unen lahja talvella ja kesällä sitä vastaan suuri valvontakyky. Missä herrat lienevät havaantojansa tehneet? toisella armostelun antavat ne, jotta kansan oloja lähemmin tuntevat. Monessa kirjallisuuden pitäjässä eivät miehet tee sanottavasti käsitöitä, ja sanotaanpa tosiaankin muutamain heistä mafaavan pitkät talviset yön melkein läpikäy. Naiset valvovat niilläkin seuduilla paljon ja muualla Suomessa on sekä miesten, että naisten makua aika talvellaan pikemmin liian lyhyt kuin liian pitkä. Ehyysinä puhteina vaativat rihten puiminen, pellavain ja hamppujen puhdistaminen, survominen y. m. paljo valvomista. Puhduttamien päivän ja joulun välillä koitetaan monenmoisia töitä kaiken mokomin valmistamaan, etteivät pitkät unet tule liioin tyhmykseen. Jälkeen joulun ei käsitöillä ole enää yhtä isoa kiirettä, mutta ajotöt ja monenmoiset matkain teot ovat silloin suurimmissa wauhdissa ja antavat paljo valvomista. Ennen valvottiin vielä enemmän kuin nyt. Puhdetöitä lisäsi monenmoisten tehtaiden puute, mallasten valmistus, kotiviinanpolto, päretten teko, metsästyks, jauhaminen y. m. Jos tiedustelemme wanhjoilta ihmisiltä missä tahansa entisiä oloja, niin wakuuttavat ne ennen valvotun enemmän kuin nyt. Wanhjarunot ja sananlaskut eivät myöskään anna yhtä otaksuaan, että meidän kansa olisi muinoinkaan unen orjana ollut. Ne, jotka ovat saattaneet liikkeelle jutun Suomen talonpojan pitkästä talvi-uneesta, ovat tehneet havaantojansa liian ahtaissa piireissä, tahi ovat puhuneet vaan arvioitansa tahi toisten perässä. Yhtä kestäväinen kuin Suomen kansa on muutentti, on se valvomaanin.

J. V. S.

Maanviljelystä ja taloutta.

„Sawossa“ kirjoittaa Kansalainen m. m.

Usein ennenkin on täältä mainittu tuosta niittujen parautamisesta samella. Koska tiedetään ettei se tapa vielä ole yleinen maassamme, ei haitanne puhua siitä yhtä toisinaan kehoitukseksi. Niitten saveneminen on täällä tullut oikein hilpahtavaksi. Viime talvenakin peitti monen tilan sammaliset sarat; joista ei heinää niitetty, vaan tyllä tulevana kesänä jo saa kaataa tähden kuffa-nurmen. — Savi vedetään vaan tasoitettulle niitulle, jossa lewällä lewitetään siinä se on nyt koto taito! Ei ainoastaan sammaltuneet niitut parane tällä, vaan huono heinä laijiset niitut rupeavat kasvamaan hyvää karjan heinää.

Hämeenlinnasta.

Painoasiamies ei hyväksynyt tämän numeron ensi painosta ennen kuin ensi sivulta suljettiin pois osa kappaletta Gläköön laivan wiktijaisjuhlasta.

— **Waltunsmiesten kokouksessa** 28 päivänä oli seuraavat asiat:

Suostuttiin räättäli J. W. Jagerin uudistamaan pyhntöön, että saisi saluumies Eriksonin wuokraolkeuden arentitonttiin Myllymäessä itselleen siirrettyksi.

Walittiin past. Appelqvist olemaan kartan kanssa läsnä siinä kokouksessa, jonka kuvernööriä tulleen kirjeen mukaan maanmittari v. Jansen pitää talossaan Sairion maan pyhittämisestä.

Rouwa Larsjon peri 80 m. huoneenwuokraa tutsuntakokouksesta. Kaupunki vastaa vaan päivän wuokran, jolloin oman kunnan asemellolliset tutkittiin.

Raastumanoikeuden hylkäävä päätös wiertotieasiassa hyväksyttiin.

Metsäherra L. Cannelin'in taloussuunnitelma kaupungin metsien hoidosta luettiin ja ajettiin waliofunta sitä tarkastamaan: hrat Borgenström, Tigerstedt ja Grönlund.

Myhönnyttiin hra P. W. Freyman'in pyhntöön saada harjoittaa parturin liikettä.

Walmistaman waliofunnan waali jäi tulemaan kokoukseen.

— **Kirkonkokouksessa** kesäk. 23 p. oli seuraavat asiat: Kirkonkaton korjaus ja maalaus uskottiin entiselle toimikunnalle ja tulee työ urakkahuutokaupalla tarjottavaksi. Puolet maksetaan kustannuksista kirkonkassasta, toiset puolet taksoitetaan werojärjin mukaan. Maaseurakunta ottaa osaa 1/5 osalla.

Uutten kirkolliskirjain ehdotuksista luettiin toimikunnan lausunto, jonka mukaan hyväksyttiin Pienen Kattismuksen ehdotus, Kson Kattismuksen ehdotus hyljättiin, Ewanjeljumien ja Käsitirjan ehdotukset hyväksyttiin sillä ehdolla, että suomalaisessa ehdotuksessa on kieli korjattava nykysen kirjoitustaman mukaan.

Maaseurakuntalaistenkin tulee maksaa kirkonkassalle kotowikimyksestä (2 markkaa) ja kotikasteesta (80 penniä). Maksetut suoritetaan kunnan weron ohessa.

Urkurille annettiin pyhntöstä se tieto, että urkujen pikkukorjaukset maksaa kirkonkassasta urkurin hyväksymän laskun mukaan.

— **Jumalanpalveluksen** pitämisen Kuopion tuomiosirkossa on wiranomaisen tuomiorowasti kieltänyt raittiusharrastajoilta wasta alkawan kokouksen juhlatilaisuudessa.

— **Suomen työn suosijoilla** on kokous ensi lauantaina puistossa.

Kun tietää, kuinka teollisuus kärsii tästä nyhystä Suomessa ja rahanpuute walitsee yleisesti, ei woi löytyä sowelijaampaa keinoa, kuin ruweta katselemaan mistä omaa on tarjottavana ja käytettävänä. Jos kukaan kansalainen pieneuskään määräsä rupeaisi enemmän käyttämään kotimaan tuotteita kuin tähän asti, tekisi hän ansioollisen työn kotimaalle. Maan warallisuus karttuisi siitä. Meillä on omia tehtaita waatteen, raudan, lasin sokerin, nahkan ja puuteosten y. m. alalla. Näiden olemassa olosta, käyttämisestä ja ostamisesta y. m. keskustellaan Suomen työn suosijain kokouksessa. Toiwomme että jokainen koettaa päästä tuohon ensi kokoukseen, jossa senaatin wahvistamat säännöt on esille saattavana.

Suomen työn suosimisen aate on saanut suosiota monella erisuunnalla. Helsingissä, Kuopiossa, Tampereella, Jyväskylässä ja Oulussa on sitä jo julkisesti puuhattu. Kuopiossa ja Tampereella on jo päätetty perustaa itsenäiset seurat.

— **Suomen Työn suosijoiden** säännöt ja Stadgar för första arbetets gynnare ovat ilmestyneet painosta täkäläisen saman nimisen seuran toimesta.

— **Läänin Nuununwoudeilla** ja henki kirjureilla on ollut tähän aikaan tilintekopäivät, josta wuoksi heitä on runsaasti oleskellut kaupungissa.

— **Läänin Nimismiehet** olivat myös koolla onnissa asioissaan ja lienevät puuhassa saadaksen palkankorotusta.

— **Sähtölennätin** konttoorista on ilmoitettu Hämeenlinnaan viime numerossamme olleen A:n sanojen johdosta, että konttoori ei ole auki 9—9, vaan 7—9 ja että laitos seuraa Pietarin aikaa, joten se awataan ja suljetaan 20 minuuttia ennen ilmoitettuja tunteja.

— **Panaman kanawalta** tulee juuri suorastaan kansalaisemme L. Montin, kotoisin Pohjanmaalta, oltuaan siellä muutaman ajan siwili-insinööriin apulaisena. Työnansio kuuluu olleen hyvä, mutta ilmanala tekee melkein mahdollomaksi pohjoismaalaisen mihtymisen siellä, sillä taudit raiwoawat kowasti heidän keskuudessaan. Sitä ennen oli hän ollut kauppa-asioitijana, joten on käynyt useissa suomalaisten siirtokunnissa, sillä hän on ollutkin 6—7 w. Amerikassa. Ilmanalan tuottamasta kiuwuloisuudesta piti hänen jättää kuumat olinpaikkansa ja wettyä lauhkeaimaiseen wyöhyykkeeseen.

— **Puhelanka** aiotaan ensi vuonna, kertoo H. Pr., asettaa Helsingin ja Hämeenlinnan välille. Keskiamat tulee Tuusulaan, Hausjärvelle ja Janakkalaan.

— **Päiwärinnan** teofista tekee selon saksalainen lehti „Das Magazin für die Litteratur des In- und Auslandes“.

— **Turun lehtiä**, jota on melkein yhtä ruotsinmielinen kuin Hämeenlinnan, näyttää wähiin lewiävän näillekin seuduille. Janakkalaankin tulee niitä toista kymmentä. Lehti on saman yhtien kuin ruotsinmielinen Åbo Tidning ja on pantu hidastamaan Aura-lehden lewiämistä.

— **Samat nunnat** luultawasti, jotka wasta käiwät täällä, ovat harjoittaneet wäkiwaltaa pikku talossa Helsingissä. Toinen piti talon naista kowasti kiinni ja toinen nuusti talon sää-

toja. Kynsissä ollut arwelee ainakin toista heistä mieheksi, kun niin kowasti osasi puristaa.

— **Arwoisille bewosienomistajille** huomautamme pikkuilmoitusta lehtemme viime siwulla, jossa mainitaan 4 bewosta talteenotetusti Hattulan Raikoilassa.

— **Austraaliaista** perhettä näytetään rahan edestä paraita Helsingissä. Käyrää bomerang nimistä kansallista iskuaetta wiskelce mies yleisön nähdn ihmeellisellä taidolla. Use tekee kierroksia ilmassa ja palajaa taitaifin wiskaajan luo. Heidän iho on wuuditettu ihopiirustuksilla.

Puolen wuoden tilaajia ja muita pyhdetään uudistamaan tilauksensa.

Hämeestä ja Uudelta- maalta.

— **Wanajan kirkonkokouksessa** 27 p. kesäk. oli seuraavat asiat. Kun kirkonkoulun opettaja Luukanen oli ilmoittanut eroawansa wirastaan palkan pienuuden tähden, korotettiin hänen palkkansa ansioinsa tähden. Kirkkoneuwosto oli lausunnossaan ehdottanut, että jokainen perhe, jossa on kouluikäisiä lapsia 7—14 ikäwuoden välillä maksaa 50 p., jos sen jaksawat suorittaa ja heidän lapsensa eivät ole muissa kouluissa, mutta kirkonkokous muodosti ehdotuksen, että ne perheet vaan maksaisiwat, joissa on 7—11 wuotijia lapsia. Mainittu maksun kanta opettaja itse siinä päivänä, jona hän opetuksen päättää lupiiriesään.

— **Tulipalo.** Alawuortama Wanajassa on 29 p. wasten kesäkuuta palanut irtaimistoinen. Talo oli wakuuttamaton, kertoo Häm. — Wakuuttakaa siis omaisuutenne!

— **„Riitolaiskokous“** eri hengellisten uskon lahtolaisien kesken on Tampereella 7—9 p. heinäkuuta. Kokouksen tarkoitus on, kuten tietty koettaa saada toimeen yhteistyötä eri lahtolaisien kanssa torjuaksensa kristinuskon wastustuksia sekä elähyttääksseen hengellistä elämää maassamme.

— **Rahanpuute** on suuri Joutsassa. Talojain myöhdään huutokaupalla ja maatawarat ovat hyvin huokeat. Woista maksetaan 7—8 m. ja seini tawallisesti vaan tawarana.

— **Lempälässä** oli kesäk. 15 p. omepeluseuran arpajaiset, joissa nähteltiin „Ihmeks tuo“ ja „Nathalia ja Ra-deschda“. Tulot 327 m. (T. S.)

— **Hämeenläänin** kansatouluopettajain kokous kuuluu pidettävän wasta elokuun loppupuolella.

— **Mustialaan** on otettu seuraawat: wapaoppilaitti J. A. Ståhlberg, G. A. Ståhle; maksawiksi oppilaitti D. Mattson, E. T. Hjelman, R. W. Nyman, D. J. Boisman, R. W. Koskeli, G. A. Kottirch, A. M. Westerling, D. E. G. Brander, J. Wawulin, J. Heiskanen, E. v. Haartman, R. L. Wilmund, A. A. Ugglä ja J. Karjalainen. Tutkimnon saawat suorittaa: A. A. Langge, A. W. af Herlin, J. A. Wahren, J. E. Rosenberg, J. A. Nautell, D. R. W. Brede, R. Rosendahl. Meijeri- osastoon Gerda A. Afhan sekä wasta edes tutkimnon perästä Jenny Björck sekä maksawiksi Uno Grape.

— **Jlmolan** kunta on w. t. lääkärifi valinnut tohtori D. Meurman'in 3:sta hakijasta.

— **Utkonen** on Perttulasja tappa-
nut 14 vuotisen tytön. (Nam.)

— **Kylmäkoskella** on pidetty laina-
seuraston hyväksi arpajaiset. Tulot 163
markkaa.

— **Mejerilainat** 25,000 m. on hal-
litus antanut maanviljelijä Harbergille
toisen ja maanviljelijöille S. Konko-
lalle, Niemelle ja Karhalalle toisen.
(Häm.)

— **Syösmään** on perustettu W. pa-
lofunta. (U. S.)

— **Kirkontoimitusmies** P. Jurwan
vaillinki nousee yli 20,000 m. R. Pr.

— **Driveden** postinhoitaja Carlstedt
on saanut virkavapauden 2 kuukaudeksi,
sijaisiksi on määrätty hra J. D. Saxe-
lin.

— **Uudenmaan** pataljoonan kilpa-
ammunnossa sai ensi paik. tarkkampa
Tökin toisen alupseeri Gustafson.

— **Kotimaisia työtä.** Rakturi J.
Salminen Tampereella on ruvennut
valmistamaan S. Teollisuuslehden neu-
won mukaan hanjittanahkaa ja on on-
nistunut hyvin.

— **Suomalaisen teatterin** osasto
on Tampereella nähtellyt koko kuukau-
den ajan ja laffasi sunnuntaina.

— **Kuollut.** Kaupp. K. R. Lundahl
Tampereella. (T. S.)

— **Tampereen** ampumaseuran kilpa-
ammunnassa sai kunnia-palkinnon hra
Fr. Wilén (4 lauk. 31 sekut.) (T. S.)

— **Wiinapolttimoin** omistajilla on
ollut kokous Helsingissä 26 p. w. kuuta.

— **Testamentti.** Neiti J. Jans-
son Helsingissä on testamentissa mää-
rännyt 1,000 m. w. palokunnalle.
(R. Pr.)

— **Warotus.** Trikitinejä, myrky-
matoja, on tavattu kahdessa sianlihan
liikissä Helsingissä, kertoo R. Pr.
Näinä aikoina ei ole ulkomaan sianli-
hoja syötävä tarkastuttamatta.

— **Kuollut.** Kaupp. J. D. Kos-
lund Helsingissä 33 w.

— **Myrskylän** kirkoherraksi on ni-
mitetty B. A. Broms Mikkelistä.

— **Kuollut.** Kondiittori B. Jus-
lius Porvoossa.

Kotimaalta.

— **Nateliisäätyyn** kuuluu nostetun
entiset senaattorit J. A. W. Melin ja J.
Thilen. (Finl.)

— **Promessori Lemström** oleskelee
Karjan pitäjässä Hisingerin tilalla, jos-
sa koettaa sähkön avulla jouduttaa ni-
sün kypsymistä. (F.)

— **Kenraalikuvernööri** käypi Glä-
köön laiwalla Tukholmaan maanvilje-
lysnähtelyssä heinäk. 10 päivän tie-
noissa. (U. S.)

— **Dulun** uusi kuvernööri Gripen-
berg on 23 p. kesäkuuta saapunut pe-
rille. (D. L.)

— **Ensi weturi** on Dulussa kulke-
nut Merikosken yli wäläikaista jiltta
myöden 26 p. kesäk. Weturiin kuljetta-
ja sai wanhan tawan mukaan 100 m.
lahjaksi — Yliwieskaan tuli ensi juna
11 p. kesäkuuta, jolloin juhliittiin päi-
vän kunniaaksi.

— **Kolmannet** kiskot asetetaan Lep-
pöskosen kohdalle parakaia.

— **Snellmannin** muistopatsas pal-
jastetaan Kuopiossa tämän kuun 3 p. klo
1 päivällä.

— **Kymölan** seminaarista päästet-

tiin 20 nais- ja 20 miesopettajaa. —
Wuositutkinnoissa lahjoitti senaattori Yr-
jö-Koskinen lähintensä muistoksi 10 kpl.
toimittamaansa kirjaa: Johtawat aat-
teet ihmiskunnan historiassa. (Raot.)

— **Laiwakalenterin** teettää senaatin
waltiowarain toimikunta. (A. U.)

— **Päiwaannokset** eri läänein ka-
farmeja warten on määrätty seuraaman-
hintaisiksi Hämeen ja Uudenmaan lää-
neissä 54 p., Mikkelin 57, Turun 48.

— **Artelliosan** määrä 30 Häm. ja Uu-
dellamaalla, Mikkelin läänissä 32 p.

— **Heinäleiwiskän** hinta Häm. 70 p.,
Uudellam. 1 marka, Mikkelin. 75 p.

— **Kauraleiwiskä** Häm. 1: 30, Uud.
1: 50, Mikkelin. 1: 55.

— **Ostaleiwiskä** Häm. 50 p. Uudellam. ja Mik-
kelinläänissä 40 p. (R. P.)

— **Kirjapainonjohtajain** kokousta
ehdottelee eräs K. S:sa pidettäväksi
Helsingissä.

— **Suomalainen Venäjällä.** Kor-
netti henkivartiossa wapaah. K. Stan-
dertiöld on saanut eron wiraasta luut-
nantin arwolla.

— **Suomalainen ulkomaalla.** Ka-
tisten entisen tarhurin poika G. A.
Grönlund, joka puolikymmenettä wuo-
ta sitten läksi Amerikkaan, on siellä kir-
jakaappijana Hoboken'in kaupungissa.

— **Lowiisan** wesi-parannuslaitoksessa
oli kesäk. 27 p. 90 kylpijää wainaisia,
paitfi niitä on joukko ylimääräisiä, jot-
ta ei ole laitoksen kirjoissa.

— **Raantalissa** on tätä nythä 250
wierasta. — Lappeenrannassa 50 war-
finaista kylpijää.

— **Strindberg'in** kirjaa „Tjänste
qwinnans son" (Palwelijattaren poika)
on kielletty myömästä Suomen kirja-
kaupoissa. (R. Pr.)

— **Lahja.** Tuntematon on lahjoit-
tanut 1,000 m. Waasan kirkolle että
ostettaisiin hengellisiä kirjoja köyhille.
(W. L.)

— **„Putte",** joka myötiin tuonoin
Kuotfiin v. Terfmeden'ille 1,000 mar-
kasta, on nyt myöty takaisin 500:sta,
sentähden että uusi asetns sulkee Suo-
messä syntyneet Kuotfissa kilpailemasta.

— **Ruton** tapainen tauti, jommois-
ta ei ole kauaan aikaan ollut, liikkuu
Karijoella ja tappaa kowasti kansaa.
(Sat.)

— **Pernatautia** y. m. on ollut Vu-
wialla lehmissä, joista 3 on kuollut ja
2 sairastunut.

— **Lehmissä** liikkuu Ruwialla tap-
pawia tauteja. (Sat.)

— **Seikun** sahalla putosi työmies
Karleson palawaan syhthautaan, josta
pelastuttuaan kuoli muutaman päivän
perästä.

— **Myrsky** 18 p. kesäk. on Hout-
karin tienoissa lennättänyt 16 kattoa,
kaatanut 4 tuulimyllyä paitse puita ja
aitoja. Ihmisten witi oikein pitää kiin-
ni pshäkkeen pshystysä. Wiljat meni
lakoon. (A. U.)

— **Daalin** tehdas Kemissä on wiet-
tänyt 200 vuotisen juhlan, sillä se pe-
rustettiin 1686.

— **Kuollut.** Wiskaali C. J. Buddén
Kuopiossa 74 w.

— **Kuollut.** Kaupp. E. Wahstroos
Raumalla 35 w.; ent. waltiopäiwämies
K. E. Hegerström Joroisissa 55 w. Hän
oli etewä maanviljelijänä ja yhteisun-
nallisissa asioissa ja oli hallituksen toi-
mesta toimikunnissakin jäsenenä. —
Kapteeni C. G. Högman Waasassa

— **Woihin** on Joensuussa 9—
9: 50.

— **Konkurfin** on tehnyt K. B. Ny-
man Waasassa. — Kaupp. K. Kurwa
Dulussa on peruuttanut konkurfin.

— **Konkurseja.** Kulta-seppä A. Et-
lund, talonomistaja G. Wäänänen ja
koneenkäyttaja E. Miettinen Kuopiossa.

— **Konkurseja.** Konttoristi Konst.
Zerafimoff ja kirwesmies And. Swens-
son Helsingissä. — Sjöholminkonkur-
sissa on waroja 6,737, welloja 7,052.
(U. S.)

— **Konkurssistaan** pääsi mukawasti
kaupp. W. Nybergh, Keski-Suomessa
kun ei kukaan welloja tullut walwonta-
päiwänä walwomaan asioitaan.
(K. S.)

— **Iso liike.** 5 miljoonan paikalle
arwellaan valmistettawan tiilejä Leppä-
kosken kolmessa tehtaassa. Tawallisesti
wiedään 40,000 kappaletta joka päivä
rautatiellä Helsinkiin y. m.

— **Karata** yritti asewelwoll. Jaas-
ka Dulussa, mutta wahtimies Karhu
esti sen ampumalla häntä reiteen.
(Kaiku.)

— **Kabdefannan** terran on Dulus-
sa merimiehen leski Tausta tuomittu
wiinantauwasta. Hän sai 240 m. sak-
koja ja 6 kuukautta wankeutta.
(D. L.)

— **Kakeita** on 21 p. kesäk. satanut
myös Pudasjärwellä Dulusta koilliseen,
särtien iffunoita ja turmellen kaeweja.

— **Takarilan** bewosenhoitokoulussa
oli wuositutkinto kesäk. 26 p.

Ulkomailta.

— **Bulgarian waltiopäiwien adres-
si rubtinaalle.** Sofiasta, kesäk. 29 p.
(yöllä). Waltiopäiwäin adressiissa ruh-

Raisten ryhtymisestä raittiusasiaan.

tinaalle lausutaan ilo molemmain Bul-
garian yhdistymisestä ja yhteisistä wal-
tiopäiwistä, luwataan, että Bulgarian
fotajoukko ja kansa on urhoollisesti ja
innolla nyhdistä waltiotalaa puolustawa
ja wakutetaan, että kaikkia keinoja läh-
tetään yhteysliiton wahwistamiseksi; lo-
puffi mainitaan, että waltiopäiwillä on
fangen juuri luottamus suurwaltoihin,
etenkin Bulgarian pelastajaan suureen
Wenäjään, joka sille on juuria hmyä-
töitä tehnyt.

— **Pajunlehtiä** wiedään runsaasti
Amerikasta Kiinaan, josta ne teelehtien
seassa lewitetään maailmalle.

— **200 miljoonan** markan wahin-
to on Yhdyswalloilla ollut kewäisistä
työläkioista.

— **Kalojen** mätijwäin luku wah-
telee paljon: Kiinapä sillillä on noin
10,000, ahwenella noin 390,000, sam-
milla yli 7,500,000 ja turstalla yli
9 milj. mätijwää.

— **Meriaallot** owat usein 6 sylen,
wälistä 8:ntin sylen korkuisia ja noin
100 sylen pituisia.

Raikenlaista.

— **Lohi** on hypännyt maalle ereh-
dyksessä Noormarkun tehtaalla ja siten
joutunut erään rannalla olleen käfiin.
(Sat.)

— **Äimä lehmän** tappajana. Hy-
rynjalwella torppari J. Wäyrheltä kuo-
ti lehmä, jonka sydämessä huomattiin
äimä. Äimä oli luulon mukaan pistä-
nyt rintaan jossa oli ollut hywin pi-
laantunutta lihää; siitä se sitten on näht-
tänyt kulkeneen sydämeen, joten otti hen-
gen. (Kaifu.)

ja edeswastausta. Siinä määrässä kuin miehet suofiolansa
kannattawat koristelua naisten waatetuksessa, siinä mää-
rässä he tietysti owat osallisia myöskin tuohon moittit-
tawaan tapaan. Ja eikö ole niin yleensä, että uusimman
muodin eli kaawan mukaan puettu ja koristettu nainen
pitemmin tapaa miesten suofion kuin se, joka itsensä fileässä
hameessa ja röijyissä esittelee. Ei tarwisse muuta kuin joka-
päiwäisessä elämässä wähan ympärilleen katsella, niin tämän
helposti huomaa. Sanomalehdissä kyllä miehet uusia muotia
ja niiden käyttäjiä pilkkaawat mutta käytännössä useimmiten
heidän rinnallensa pyrkivät.

Winoastaan silloin woipi sanoa että joku ihminen on
osaton ja syhtön toisen paheseen, kuin hän en koto siweellisen
kykyä ja woimansa takaa on koettaminen sitä poistaa, ja
kautta elämänsä sitä suullansa ja käytöfjellensä moittinut ja
wastaan pannut. Mutta, jollei hän sitä ole tehnyt, niin
hän on osallinen. Sillä se, joka ei pane pahaa vastaan,
joka ei osota moitetta, se myöntyy, ja hywäksyy, ja samassa
hän myös on osallinen pahessa. Wimmoinen on nyt naisen
asema yleensä päihdyttämien juomien nautintoon? Onko hän
sitä totisesti sanalla ja käytöfjellä pannut vastaan? Onko
hän osottanut inhoansa ja moitettansa juomatapaa vastaan
perheessä, seuraelämässä, rawintolaliikkeessä? Ja onko hän
kalkella woimallansa koettanut sitä estää ja poistaa? Ei ole.
Taidammeko siis sanoa että hän on osaton ja ilman edes-
wastausta juoppouden synnissä ja siinä turmeluksessa, jonka
wälewäin juomain yleinen nautinto tuottaa? Emme; sillä
hän on waitiolollansa ja myönnättämijellään antanut suos-
tumuksensa juomisen tapaan, josta juoppous johtuu ja alkaa.
Hän on mennyt mukaan. Hän ei ole juonut itse, ylipäänsä
nimittäin, muuta kuin niin paljon että on nauttimijellansa
hywäksynyt ja wahwistanut juoma-tawan, mutta hän on ollut
walmis tarjoamaan jokaiselle. Monta kertaa on hän kyllä

Sirkollisia ilmoituksia.

Kuolleita Hämeenlinnassa: Loukokuulla 4 p. Koneenkäyttäjän vaimo Sida Johansson 29 w.; 7 p. Kirjemies Alex. Lindfors 77 w.; 8 p. Ajuri Osk. Nyqvist 40 w.; 19 p. Shwänmittaaja Johan G. Endell 61 w.; 27 p. Työmiehen tytär Edit Saariinen 13 päivän; 31 p. Ajuri Fr. Nystedt 47 w.

Kesäkuulla: 18 p. Rikkarin poika J. S. Lindström 8 w.; 20 p. Piika Maria Lindgren 52 w.; 21 p. afessori A. S. Aschan 47 w.; 30 p. Tulivahvistestari Abrahamsonin lapsi Amanda Maria 4 w.; Laamanni Georg Adolf Wetterhoff 84 w.; 27 p. Neiti Fredrika Loviisa Zitting 90 w.; 28 p. Puusepän poika Kaarlo Ilmari Koskinen 1 w.

Vihitty Loukokuulla: 1 p. Maupseeri Bikt Tiili ja Porwarin tytär Kustaava Emilia Granlund; 15 p. Maupseeri Suh. Bikt Grönlund-Karfasta ja Ajurin tyt. Sida Siren; 14 p. Kust. Adolf Lehtonen ja Wilhelmiiina Josefina Konstberg.

Kursit.

Suomen Pankki, 23 p. Kesäkuuta
 Myyjät. Ostajat.
 Pietari . . . . . 246 — 242 — 100:1ta
 Tukholma . . . . . 139 — 138 50 100:1ta
 Berlin . . . . . 124 20 — 100:1ta

Kuulutuksia.

Kaupungin äänivaltaiset asukkaat kutsutaan tämän kautta yleiseen raastumanfokoukseen, joka pidetään raastumassa keski- viikkona tulewan Heinäkuun kahdeksan- tenakolmatta (28) päivänä kello kym- menen e. p. p. Loukokuun 8 p. 1873 annetun Keisarillisen asetuksen 54 §:n määräyksen mukaan, niinkuin tämä lain- kohta kuuluu Elokuun 15 p. 1883 au- netussa Keisarillisessa asetuksessa, mää- räämään esitulewaksi kolmeksi tai vii- deksi vuodeksi, kuinka suuri tulomäärä tulee vastaanamaan yhtä veroäyriä, sekä kaupungin väkilukuun katsoen määrää-

mään tassaotusmiesten ja kaupungin waltuusmiesten luuvun samaksi ajaksi.

Hämeenlinnan raastumassa Kesäkuun 26 p. 1886.

Waistraatin puolesta:

A. Helsingius.

Häm. 3 l. 26 r.

Hämeenlinnan Säästöpankista 5 p. Marraskuuta 1884 Isak Oskar Adamsonille annettu panttikirja nume- rolla 1779 on tulipalossa Helsingissä kadonnut, ja kuuletetaan se täten.

Uuhenomaisia tawa- ran lähettäjiä, kehoitetaan kirjallisesti ilmoittamaan allekirjoittaneelle niiden tawarain laatu, joita las- tataan ja purjetaan kau- pungin laiwarannassa.

J. S. Sillström.

Satamamestari.

Ajawa herra Wathen'in talossa laiwarannassa.

Myytävänä.

Voittolippuja

(Promessejä)

Atpomiseen elokuun 1 p. 40,000 mar- kan korkeinta voittoa warten.

J. S. Sillström'illä.

Herroille liikemiehille!!

Rautatien raktiseteleitä ruot- salaisia on myytävänä Hämeen Sanomain kirjapainossa.

Huom! Ullas 2 l. 3 r.

Raappias A. Bogdanoff'ille on jätetty myh- täväksi 2 piippuinen melkein uusi hauli- pössi. Hinta suuresti alennettu.

HÄMEEN SANOMAIN OSAKE-YHTIÖN KIRJAPAINO

HÄMEENLINNASSA

toimittaa

Kirja-, Kuva- ja Sanomalehti-painoa, Kruunun-, Kaupungin- ja Kunnan- kuitteja, Etikettejä ja Ohjelmia, Adressikortteja, Linja-painosta, Rätinki- planketteja, Lainamakasiinin-kuitteja, Rahtiseteleitä, Kuwertteja ynnä muita mitä kirjapaino-työhön kuuluu, kaikki mahdollisimman helppoon hintaan.

Häm. 1 l. 10 r.

Silakan ostajat huomattakaa!

Tänäpäivänä olen saanut isomman sum- man Alandiasta ladotuita silakoita ja myyn 1 m. 50 p:stä leiwiskän sekä 18 m:asta tyynyri. Joka ostaa useamman tyynyriin ferralla saa halvemmalla. A- suuntoni on entisesä wärjärei Hagelbergin talossa. Kalanmyyjä K. Kamari.

Syviä Alandin latosilakoita, Sängel- mäen kowasimia, Sieroja y. m. halpaan hintaan myh

J. Toivonen.

Talteen otettu.

Kantias walakka, harmaa harja, riimu päässä noin 5 talwinen; muista tamma ynnä 2 menneen wuotista warsaa perässä, on ei- len talteen otanut Hättulan Rahtioilassa it- sellinen Johan Karlsson Tanhuanpää.

Röydetty.

Taskukello, jonka oikia omistaja saa peria ajuri Hammarenin talosta n:o 94 suutari A. Konetskilta.

Ilmoituksia.

Sunnuntaina tämän Heinäkuun 11 päivänä, alkaen kello 5 j. pp. wietetään Tyrwännössä, Re- tulan Niemessä

kansanjuhla,

soitannoilla, laululla, soutu- y. m. kilpailuilla.

Toimikunta.

Huom! Häm. 1 l.

W. K. K:n

1 komppania kokoontuukoon Kunnan lukusaliin lauwan- taina 3 päivä sisällä ole- waa Heinäkuuta kello 8 j. pp. komppanian päällikköä walitsemaan.

Dsaston päällikkö.

Allekirjoittanut saa tällä ilmoit- taa, että minul- ta sopii tilata Hautakiwiä, joita on tehty Helsingissä herra Stigell- in tehtaassa, mistä minul- la on hintaluetteloa ja pii- rustuksia näytettävänä.

S. J. Sillström.

The Northern

Palo- ja henki-wakutus-yhtiö Loukooska, ottaa vastaan wakuutuksia allekirjoittaneen kautta.

J. J. Zägerroos.

Hämeenlinnan säästöpankki ottaa pa- noksia neljän (4) prosenttia korkoa

ja kolmen kuukauden ylösanomisaikaa vastaan rahamäärästä, jotta eiwät noue päälle 3,000 markan, ja kuuden kuukau- den ylösanomisaikaa vastaan suurem- mista rahamäärästä. Pankkitunnit omat: keskiwikkoihin 5—6 ja lauanta- siin kello 6—7 ehtoolla. Hämeenlinnasta 4 p. tammikuuta 1879.

Dsotokunta.

Pohjoismaiden Osake- pankki Rauppaa ja teollisuutta warten: Dsasto Hämeenlinnassa

wastaan ottaa panoksia Deposi- tionia ja uoksewalla tiillä, myh wesseleitä Pariisiin, Berli- niin, Hamburgiin, Lübeckiin, Tukholmaan ja Pietariin, diskontteeraa wesseleitä sekä antaa laino- ja kasakreditowejä; myh pankkiposti- wesseleitä, ostaa maksoon langoitteita ulkowaltain obligationien kupongeja y. m.

Toimisto on awoinna joka arkitiis- taina tuorstaina ja lauwantaina kello 12—2 päivällä.

Ruunis Kirjainen
Kortteja
 amataan yleisön käyettä-
 häksi Johanssonin talos-
 sa lauwantaina, sunnun-
 taina ja maanantaina kel-
 lo 6:sta i. pp.
 M. Luoga.

Altahuwit

Arpajaisten ja tanssin kansa pidetään Hausjärwen Mitasjärwellä Koska Mart- tilassa tämän kuun 11 p. kello 5 j. pp. Väähymäku 50, lapuilta 25 p. Tor- wisoittokunta saapuwilla.

Kansamuskirjeitä
 40 à 50 erilajia
 häiden ja ristiäisten pitäjille, nyt tulleita, erittäin siwillä wäriillillä kukkasilla koris- tettuja;
 Kirjekuwertteja;
 Hautajaisin kutsumuskir- jeitä, kortteja ja surukuwert- teja y. m.
 Hämeen Sanomain kirja- painossa.

Yleisiä ilmoituksia.

Hämeenlinnan postifonttoori on awoin- na Sunnuntaihin ja juhlapäiwinä kello 8—11 e. p. p. sekä sanomalehtien ja wa- kuuttamattomien kirjeiden ulosantoa war- ten) kello 12—1/2 päivällä.

Hämeen Sanomain Osake-yhtiön kirjapaino Hämeenlinnassa, 1886.

itkenyt miehensä taikka poikansa tähden, joka on juoppouteen joutunut, mutta toisena päivänä on hän taas joko emän- tänä omassa kodissaan tarjonnut, taikka wieraana toisen luona maistamisellansa antanut suostumuksensa ja osallis- tunut päihdyttävään juomain nauttimiseen, ja niin eteenpäin ajasta aikaan. Niin on ollut kaikissa kansanluokissa, niin ylhäisissä kuin alhaisissakin. Jokaisessa huwisissa ja juhla- tilassa, kotona ja ulkona on käytetty ja nautittu wälikjuomia, aamupäiwällä, puolipäivä, iltain ja läpi öiden. Nainen on läsnäolollaan ja myöntymyksellensä wahwistanut juomatapaa; ja johdonmukaisesti on hänen sitten tähtynyt tyntyä siihen että tapa on wienyt miehet ylölliseen juomiseen. Hän on totuttanut itsensä kärsimään humalaisia. Onhan se aiwan tawallista että nuoret tytöt suosiota osottawat miehille, jotka owat päihdytysjuomista tulleet tawallista iloisemmiksi. Eikö nainen siis ole osallinen tässä asiassa, eikö hän ole edes- wastauksessa siitä, jos nuorukainen, joka näin tapain suojaassa alkaa wäkeviä nauttia, tulee juomariksi? On warmaan. Sen on yksi ja toinen awiomaimo, äiti ja sisar warmaan toisinaan tuntenutkin, mutta aina on ollut tarjona jotakin, jolla hän on saattanut omantuntonsa nukkuttaa, jollei muulla niin sillä että: en minä kumminkaan mitään sitä vastaan woi ja sen perästä on eletty kuin ennenkin. Niin owat wähtellen mielipiteet muodostuneet, siksi kuin on tultu siihen loppupäättökseen, että tähtyn olla niinkuin on, se on kerta niin luotu ja suotu. Siitä on juoppous yhä enemmän päässyt walloilleen; sen kaikista surkeimpia seurauksia näem- me siinä, että se on niin hämmentänyt siweellisen oikeuden- tunnon ihmisisä, että kesellä siwistynyttä yhteiskuntaa ta- paamme waimoja, jotka pitävät ryyppäämistä jonkinmoisena elämäntarpeena miehille. Näin ollen woiimme käsittää minkä suunnan kaswatuskin saapi, lapset periwät wäviä käsitettyä ja tottuwat jo nuoruudesta ilman wastenmieltä näkemään